

Milan Eržen

OB DVAJSETLETNICI

Jesen prinaša plodove. Plod, ki je dozorel tisto zlato jesen leta 1962, so krstili za Jamarski klub Novo mesto.

Dr. Uroš Tršan je s svojimi somišljeniki pripravil ustanovni občni zbor (v bivši zavarovalnici) in postal tudi prvi predsednik kluba. Z znanjem, ki si ga je nabral kot jamar in alpinist, in s sposojeno opremo, s teoretičnim in praktičnim delom, je v kratkem usposobil ekipo za samostojne raziskovalne akcije. Plezanje, še bolj pa meritve, so bile za nas nekaj novega. Pa tudi malo strahu je bilo vmes.

Rodili so se prvi načrti, resda okorni, z nerodno roko narisani. Prvi podatki, ki so romali v arhiv JZS, so bili z nejamarskega sveta nadvse zaželeni in pristržno pozdravljeni. Škoda, da je Uroš odšel, najprej od nas, potem od vseh.

V klubu smo ostali sami, brez strokovne pomoči. Ko je odšel od nas še drugi predsednik Ivan Žgajnar, nam je ostala samo še moralna podpora JZS in dobra volja.

Kdo bi takrat slutil, da smo izbrali za vodenje mladih, še vedno neizkušenih jamarjev pravega moža. Predsednik Lojze Medle je s svojo neuničljivo zagnanostjo uspešno reševal vse probleme in vodil mladež v nove akcije.

To je bila zlata generacija deklet in fantov: Marija Krisper, Jožica Grandovec, Jožica Kleindinst, Franci Bajer, Marjan Žnidaršič, Tine Dolinar, Danilo Breščak, Peter Breščak, Jože Cvitkovič, Marjan Krisper, Milan Eržen, Lado Sedaj in drugi.

Izšla je nova generacija merilcev, izdelani so bili načrti novih jam, zlasti v okolici Novega mesta, Bele krajine in Gorjancev.

Organizacijsko močni smo oktobra 1964 pripravili prvi medklubskega tabora v udorni dolini pred Kostanjeviško jamo (tedaj uradno še Študena jama). Zbora se je udeležilo več kot sto slovenskih jamarjev in družbenopolitičnih delavcev krške občine in Kostanjevice. Namen zbora je bilo raziskovalno delo, dogovor in pomoč pri urejanju Kostanjeviške jame.

Zlasti ta zbor je bil vzpodbuda za ustanovitev jamarske sekcije v Kostanjevici. Tradicijo takih zborov smo nadaljevali, zlasti ko smo še v Črnomlju dobili nove pomočnike.

Obe sekciji sta se kasneje osamosvojili in delata na svojem področju. Aktivnost Kostanjevčanov se je izkazala z ureditvijo Kostanjeviške jame, aktivnost Črnomaljščanov pa bolj z raziskovalnim delom na krasu v Beli krajini. Močno aktivnost teh dveh sekcij pa moramo v prvi vrsti pripisati Martinu Boltezu in Stanku Klepcu.

Sodelovanje z JZS in slovenskimi jamarskimi klubi je bilo izredno trdno. Redno smo se udeleževali Modrijanovega pohoda, merilnih in drugih tečajev, medklubskih akcij in tovariških srečanj.

Gostili smo bolgarske in italijanske jamarje in bili tudi mi njihovi gostje.

Tudi težave so nas pestile. Najbolj neustrezni prostori, denarna sredstva, kadri. Ob strani nam je stala Ljudska tehnika in nam pomagala po svojih močeh.

Leta 1965 je klub prevzel ime po narodnem heroju Vinku Padersiču-Batreji. Na skalo pred Beceletovo jamo, v kateri je padel, smo mu vzdali spominsko ploščo in jo odkrili ob kulturnem programu, ki so ga pripravili učenci osnovne šole Otočec ob Krki. Kasneje smo uredili tudi okolico in jo spremenili v majhen spominski park.

Z odhodom nekaterih starejših izkušenih jamarjev in z odhodom predsednika je nastopila nekajletna kriza. Bilo je le nekaj ekskurzij in malo raziskanih jam.

Tabor slovenskih jamarjev pred Kostanjeviško jamo, oktober 1964

Leta 1978 je raziskovalno delo ponovno doživelo velik vzpon. Vrnilo se je nekaj starih članov, krmilo kluba je spet prevzel L. Medle.

Finančno in moralno nam je na pomoč priskočila Zveza organizacij za tehnično kulturo, za kar se moramo zahvaliti predvsem njenemu predsedniku Nikoli Padevskemu.

Opravljena dela so bila izredno kvalitetna, izdelani načrti vzorni in, kar je glavno, izredno natančni. V zadnjih letih lahko štejemo k velikim uspehom raziskave Temeniškega podolja, Pihalnika in Gabrske jame. Arheološko je bila raziskana Beceletova jama, pomoč pa smo nudili tudi pri arheoloških raziskavah in izkopavanju v Lukenjski jami.

Sodelovali smo na vseh dolenjskih jamarskih taborih. Pomagali smo delavcem UNZ pri težkih akcijah in stalno sodelovali s sorodnimi organizacijami doma in zunaj. Bili smo v stalni povezanosti z JZS in turističnimi organizacijami in društvi.

Vse tekoče in stoječe vode, na katere smo v kraških objektih naleteli, smo dali v kemijsko in mikrobiološko analizo.

Nekaj jam smo zavarovali pred onesnaženjem in izropanjem (Kostanjeviška jama, Pihalnik, Gabrska jama, Lukenjska jama).

Vzgajali smo naraščaj v šolah za mlade jamarje (Osnovna šola Katja Rupena, Osnovna šola Grm), vendar je iz teh šol izšlo le malo aktivnih članov.

Svoje prispevke smo objavljali največ v Dolenjskem listu, v strokovnih revijah pa sta zastopana le dva naša člana (M. Eržen, Kostanjeviška jama, Naše jame 1965 in B. Ladišič, Hidrogeografske in speleološke raziskave Temeniškega podolja, Osmi jugoslovanski

Ustanovi sestarek javaršega društva **Novo mesto** petek 16. novembra 1962

R. št.	Ime	M. mesto	Profic
1.	Ledog Ladis 13.1.45.	Trubarjeva 1 Novo mesto	dijak
2.	Brescok Zani	Breg 13 Novo mesto	dijak
3.	Guček Aetko 4.2.46	Šumihova 6 NOVO MESTO	dijakinja
4.	Luca Podčičev 16.1.45	ul. cejsca 6 Novo mesto	dijakinja
5.	Mažica Marija 21.5.46	Šapretova 8 Novo mesto	dijakinja
6.	Splival Joz	Čuharjeva 32 Novo mesto	dijak
7.	Kantelec Vanja 18.1.47	Kanteleva 7 Novo mesto	dijak
8.	Kantelec Andrej	Čisto kovač 5	študent
9.	Papaž Brane	Novo mesto	
10.	Andrižanič Boris 11.12.1942	Škabičeva ul. 2 Novo mesto Lokarna	Kmetijski tehnik
11.	Podnarov Jantine	Novo mesto Poljud. 2	dir. inšp.
12.	Reberšek Janko 1925	N. m. Partiz. 29	kabiner
13.	Gubelj Uroš	N. m. Gubčeva 22	inženir
14.	Čuček	N. m. Jankova 20	podnik
15.	Šušter Janko	N. m. Zagelova 6a	dijak
16.	Šušter Janko	N. m.	dijak

16. Joža Crnković, N.m. Cesta heroja 16 gradb, Ljubljana
- *17. Egojmar Ivan ^{1.9.1860} N.m. - 51 zavornik, delavci
18. Plene Čučina H.m. Praga 21 inženir
19. ~~Reba Janja~~ H.m. Praga 6 inženir
20. Zvez France 1939 N.m. Cestovalec 5 študent
- *21. Janez Korčič ^{17.6.1881} N.m. K. sodišču 1 študent
22. Edmond Ubr ^{10.8.1881} N.m. C. K. Stara 52 študent
- *23. Mureš J. N.m. Kostelovo 10 študent
- *24. Tihomir Šotič ^{1.1.1885} N.m. Cesta heroja 91 študent
25. Goren Miroslav N.m. U. Maple 52 študent
26. Vidrah Vinko N.m. Ladinova 34 dijak
27. Vinar Vencel H.m. Pruhel 64 inženir
28. ing. Leopold Prane H.m. Kostelovo 1 geolog
29. ing. Andrej Kovčan H.m. C. Km. Seceta 9 inženir
- *30. Fabiana Viktor, prof. Novo mesto, K. sodišču - biolog
31. Medek Lov ^{2.6.1862} Novo mesto Bolake 1 inženir
- *32. * Miro Tisan Novo mesto Galmatinova 3 Kirmg ¹⁸⁸²
- *33. * Maršon Marjan ^{2.3.1885}
34. Krenjč Anton ^{2.3.1885} N.m. Bratja 45 dijak
35. Kapor Tomi ^{22.10.1886} N.m. Klunjska pot 12 - dijak
36. Rejmer Leopold N.m. Pussimov trg ^{19.5.1886}

* največje število: skupini po območjih

speleološki kongres, Beograd 1981). Delo B. Ladišiča je dobilo tudi prvo nagrado „Sklada Krkinih nagrad“.

Največji ponos jamarjev našega kluba pa je vsekakor lastno terensko vozilo, ki smo ga uredili z lastnim delom in denarjem. Nove prostore, ki smo jih dobili letos, urejemo sami in upamo, da bodo letos adaptirani.

Delo zadnjih mesecev pa je odmerjeno predvsem pripravam na naš velik praznik in na 12. zbor slovenskih jamarjev, kateremu tudi mi jubilanti želimo kar najbolj uspešno delo. Srečno!

SUMMARY

M. ERŽEN,
AT TWENTIETH ANNIVERSARY

The speleological club in Novo mesto was founded in the autumn 1962 for the purpose of exploring the kars in Dolenjsko.

It soon grew into a strong organization and additional sections were established in Kostanjevica on Krka and in Črnomelj. The speleological club in Novo mesto devoted itself to the explorations of Gorjanci, to the river basins of Krka and Temenica and to Kočevski Rog. The speleologists in Kostanjevica prepared the Cave of Kostanjevica for tourist visits. They also electrified it. The speleologists of Črnomelj worked intensively in Bela Krajina.

Among the explored karst objects there should be mentioned: Rupa na Brodu, Pihalnik, the Cave of Kostanjevica, the Cave of Gabrje and the caves in the river basin of Temenica.

Last years are devoted first of all to the education of young people, to the acquisition of own rooms and to the explorations of less studied karst parts of Dolenjsko.

Good luck!